

УДК 338.43:005.35

СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО – БІЗНЕС ІЗ СОЦІАЛЬНОЮ МІСІЄЮ

*Лункіна Т.І., кандидат економічних наук, доцент
Миколаївський національний аграрний університет*

Соціальне підприємництво – це бізнес із соціальною місією. На відміну від традиційного (отримання максимального прибутку), створюється для вирішення суспільних проблем. Держава не може задовольнити всі соціальні потреби, адже досить велике фінансове навантаження припадає на державний бюджет в розрізі соціальних складових. Саме тому, соціальне підприємництво підпорядковане розв'язувати частку соціальних проблем і

повинно зайняти певну нішу в економіці держави. Основною місією соціального підприємництва є допомога у подоланні соціальної ізоляції, працевлаштування незахищених верств населення, представників груп ризику, представників з обмеженими можливостями, пенсіонерів тощо.

Основні аспекти соціального підприємництва набувають все більшого поширення і досліджуються як іноземними, так і вітчизняними науковцями: О. Винниковим, О. Загакайло, Н. С. Коваленком, М. С. Кошелевою, Р. Краплич, В. Назаруком, Ю. Л. Орел, А. А. Стельмахом, К. Форрестером та іншими.

Соціальне підприємництво є одним із основних напрямів вирішення соціальних проблем у державі, від того, як буде розвиватися бізнес, залежить поширення соціального підприємництва. Соціальне підприємництво – це, насамперед, бізнес, він поєднує у собі комерційну діяльність, соціальну мету (місію) та розподіл процентів від отримання прибутку на соціальні цілі.

Прикладом соціального підприємництва є відома на світовому ринку компанія “Ashoka”, яка вважається «хрещеним батьком» соціального підприємництва. Саме завдяки діяльності цієї компанії і зокрема її засновника Біллі Дрейтона, соціальне підприємництво як практика бізнесу і як предмет вивчення набуло свого широкого розповсюдження. “Ashoka” вважає, що будь-яка людина може навчитися і застосувати співчуття, критичні навички, емпатію, роботу в команді, лідерство та робити зміни, щоб бути успішним у сучасному світі. На даний момент фонд здійснює свою діяльність в більш, ніж у 70 країнах і підтримує роботу майже 3000 соціальних підприємців [1].

У США державна підтримка розвитку соціального підприємництва зводиться до: “усунення правових адміністративних бар’єрів, законодавчого забезпечення пільгових кредитів, розвитку соціального партнерства між державними організаціями, бізнесом і некомерційним сектором”, надання преференцій в сфері ліцензування та сертифікації соціальних підприємств в таких сферах, як соціальне обслуговування, освіта, медицина. Також даним підприємствам гарантується можливість отримання соціальних замовлень від державних агентств. У даній країні відсутня практика активного залучення органів влади до підтримки соціальних підприємств, бо на сьогоднішній день питаннями у даній сфері займається Адміністрація малого бізнесу, яка, окрім питань, пов’язаних з соціальними підприємствами, керує питаннями щодо розвитку малого бізнесу [2].

Позитивним моментом розвитку соціального підприємництва в Україні є підвищення попиту на культуру споживання. Сьогодні, перш, ніж купувати товар, споживачі детально вивчають не тільки цінову політику товару, а й країну-виробника, якісні характеристики та наявність соціальної складової. А це стає вагоми аргументом щодо поширення соціального підприємництва в Україні.

Варто відмітити створену у 2011 році у м. Миколаєві кафе-кондитерську з виготовлення бельгійських солодоців – Студію бельгійського шоколаду “Pan Shocolatier”, засновником якої є Микола Данцев. Соціальною складовою даного підприємства є створення 2-5 робочих місць для батьків дітей з ДЦП. Прибуток, отриманий від продажу шоколадних виробів, направляється на реалізацію проекту Благодійної організації “Ми поруч” з розвитку “Центру Іпотерапії і лікувальної верхової їзди для дітей з особливими потребами”. Розподіл прибутку – 80/20, це єдине в Україні підприємство, яке придбало франшизу.

У 2014 році у Івано-Франківську створено громадський ресторан “Urban Space100” – це спільний проект “23 ресторани” та середовища “Тепле місто”. Чистий прибуток від діяльності ресторану направляється на розвиток проектів м. Івана-Франківська, розподіл прибутку - 20/80 [3].

Соціальне підприємництво потребує певного часу у поширенні та популяризації, адже це певним чином переосмислення суті підприємництва. На нашу думку, соціальне підприємництво набуде популярності в Україні за допомогою самоорганізації та самовдосконалення соціальних підприємств, проведення тренінгів, конференцій, круглих столів з метою обміну досвідом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ашока: лучшие практики последних лет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nb-forum.ru/interesting/stories/ashoka-luchshie-praktiki-poslednih-let.html>. – Назва з екрану.

2. Гришина Я. С. Сравнительно-правовое исследование социального предпринимательства в странах Америки и Европы [Электронный ресурс] / Я. С. Гришина // Вестник Пермского университета. Юридические науки. – 2012. – № 2 (16). – С. 111-121– Режим доступу : <http://cyberleninka.ru/article/n/sravnitelno-pravovoe-issledovanie-sotsialnogo-predprinimatelstva-v-stranah-ameriki-i-evropy>. – Назва з екрану.

3. Каталог соціальних підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.socialbusiness.in.ua>. – Назва з екрану.